

LBRIS

We know
books

LUCIAN-DRAGOȘ BOGDAN

LA
MARGINEA
NEBUNIEI

t...

TRITONIC

Tritonic Books

© Tritonic pentru prezenta ediție

București – 2023

Cuprins

- Excursie pe Terra / 7
- Algoritmul Kindred / 19
- Măr*, timpul viitor / 46
- Singularitate / 69
- La marginea nebuniei, yggdrasilul... / 80
- Circularul / 106
- Manuscrisul / 124
- Eu sunt Nikita / 154
- Într-o dimineață, la apus / 186
- Revoluționara invenție a lui Sandeep Chopra / 203

Excursie pe Terra

Publicat în nr. 69 din 2016 al revistei Gazeta SF

*Și inclus în 2021 în Antologia CSF 2020, coordonată de
Constantin D. Pavel,*

*Textul de față a pornit de la o vizită făcută la Ulpia Traiana
Sarmizegetusa,*

Când mi-am dorit ca ruinele printre care pășeam

Să capete viață în jurul meu,

Readucând la lumină gloria lumilor trecute.

Andal se afla în mijlocul câtorva sute de conversații. Pentru a le face față, își îmbunătățise cipul neural cu ultimul tip de procesor, capabil să desfășoare nenumărate activități simultan, fără a încărca sistemul.

Actualizările continue ale celor peste două mii de programe, canale de date și emisiuni în care era înscris intrau în atribuțiile unui soft complex, achiziționat pe bani grei. Bani acoperiți de cele șase servicii desfășurate în paralel. Firește, cea de pilot era de bază. Dar, în timpul salturilor de la o planetă la alta, avea vreme și de restul.

Deja se simțea copleșit. Muncind asiduu încă șapte luni standard, își putea permite să-și achiziționeze o aplicație modernă, menită să-i optimizeze procesele. Știa că era doar o păcăleală – întotdeauna, după o scurtă perioadă în care savura liniștea, începea să adauge noi conversații și programe, pe măsura capacităților aplicației. După o vreme, ajungea din nou supra-încărcat.

La fel ca toată lumea.

Khadou îl aștepta răbdător în stație. Savantul îl convinsese ca săptămâna liberă din acel an de muncă s-o petreacă izolați de sistem. După ce se salutară, Andal își exprimă din nou reticența:

– Nu știu cum vom rezista atâta timp fără nicio interacțiune virtuală!

– Vom avea, dar de alt fel, îl liniști Khadou. Nu murim dacă încercăm măcar o dată să ne deconectăm de la ritmul trepidant al vieții...

– Mda. Eu mă gândesc numai la cât de încărcat îmi va fi sistemul la întoarcere, cu mesajele, misiunile, actualizările și tot ce se va aduna în săptămâna asta...

Avuseseră discuția aceea de mai multe ori. Până la urmă, pilotul se lăsase convins de savant și, de aceea, se aflau în

acel moment în stația de îmbarcare. Spera doar că n-avea să regrete ulterior mai mult decât o făcea deja.

*

Primul șoc îl avură când trecură de orbita marțiană, intrând în sfera informațională a Terrei. Comunicarea încetă brusc. Andal și Khadou se simțiră de parcă surziseră și orbiseră. După câteva secunde, când se obișnuiră cu senzațiile, își dădură seama că traficul virtual nu dispăruse complet, doar se găsea la un nivel de câteva mii de ori mai scăzut decât cel normal. Totul era filtrat și redus la strictul necesar.

– Simt că mi-e gol capul, pufni pilotul. Înebbunesc!

– E ciudat, într-adevăr, aprobă savantul. Parcă ne aflăm într-o... nu știu cum să-i zic... zonă lentă.

– Cred că *moartă* e un termen mai potrivit! Probabil așa te simți după ce treci dincolo.

Khadou ridică din umeri.

– Mai avem câțiva ani și vom ști, făcu el o glumă macabră.

– Nu-mi aminti de asta, te rog! În concediu ar trebui să mă încarc, nu să mă deprim.

– Într-adevăr. Dar, vrem sau nu vrem, viața își urmează cursul.

– Prea repede, Khady, prea repede! Acum eram copii și puf! deja pășim spre vârsta a treia! Când au trecut toți anii ăștia?

– Mulți filozofi au vorbit despre asta...

– Lasă filozofii! îl întrerupse Andal. Tu ești savant. De douăzeci de ani studiezi motivele pentru care curgerea timpului s-a accelerat.

– Și n-avem o teorie sută la sută valabilă, completă Khadou. Posibil să fie efectul combinat al expansiunii

universului și al gravitației exercitate de găurile negre uriașe din mijlocul galaxiilor.

– Mi se pare nedrept – acum, când omenirea a ajuns la un asemenea grad de progres, timpul să se scurteze față de cum era cu câteva milenii în urmă, când tot ce aveau de făcut primitivii era să-și asigure supraviețuirea, mâncând și luptându-se!

Savantul ridică din nou din umeri.

– A spus cineva că viața e cinstită?

Fură întrerupți de vocea caldă a sistemului de bord, care-i avertiza că urmau să intre în atmosfera terestră.

*

Vehicleul îi lăsa la marginea unei păduri, camuflându-se. Khadou trase cu nesaț aerul în piept.

– Nimic nu se compară cu atmosfera unei planete! exclamă. Aer curat, nu reciclat. Arată spre peisajul verde care se întindea de la o zare la alta: Iar aici e o adevărată oază...

– Mda... Una destul de primitivă, nu se putu abține Andal de la comentarii.

Savantul porni prin iarba deasă, îndreptându-se spre un grup de ruine vizibile la oarecare depărtare. Andal i se alătură.

– N-am treabă cu faptul că au lăsat natura să reia planeta în stăpânire. Că au ajutat-o să renască. Am citit și eu istoria Terrei de dinainte de Exod, să știi. Dar... chiar nu puteau rămâne conectați la restul universului?

– Sunt conectați. În felul lor.

Merseră pe drumul care tăia câmpul, tăcuți, scăldați de lumina caldă a soarelui, îndreptându-se spre ruine. Când ajunseră la o răscruce, întâlniră și marcajele. Printre ele, unul îi făcu să se încrunte.

– „Activați-vă al treilea ochi”, citi Andal. Ce naiba înseamnă asta?

Khadou lansă interogarea către sfera informațională a Terrei.

– E o aplicație locală, îi explică însoțitorului său după ce primi răspunsul. O descărcăm?

– Mai întrebî? Orice, doar să mă simt cât de puțin ca acasă!

Procesul de instalare dură aproape un minut – un interval de timp revoltător de lung pentru cei doi. Răbdară cu stoicism până setările o particularizară pentru fiecare în parte, apoi o lansară simultan.

– Uau! Asta e chiar mișto! exclamă savantul.

În fața ochilor lui, peste ruinele de piatră se suprapuse imaginea unei așezări romane. Drumul se transformă și el într-unul de epocă, iar din neant se materializară siluete de localnici, roind în jurul așezării.

– Ei, ce zici, Andy? Mai ești la fel de nemulțumit?

– Nu știu ce să zic...

Pilotul miji ochii, încercând să distingă ceva în depărtare:

– Aia sunt cavaleri în armură?

– Unde?

– Acolo!

Savantul se strădui să deslușească ceva în direcția indicată.

– Nu văd nimic în afara carului care vine spre oraș.

– Ce car? Ce oraș?

– Castrul roman.

– Ruinele?

Dialogul absurd se desfășura rapid, cu interlocutorii tot mai nedumeriți. Primul care se lămurii cum stăteau lucrurile se dovedi a fi Khadou.

– Ce perioadă ai selectat?

– Stai să verific... Secolul al XV-lea.

– Bun! Intră din nou în meniu și alege secolul al II-lea.

– Oh!

Andal operă rapid, apoi chipul i se luminează.

– Da, acum văd și eu carul. Și castrul... uau! Ce frumos arată reconstituit!

– Așa-i?

Își reluară drumul. De câteva ori, Andal comută între vederea reală și cea permisă de aplicație. Îl amuza să vadă cadrul identic, cu zidurile refăcute suprapuse, cu oameni, animale și zarvă. Sau călăreții ce se apropiau la galop, dacă revenea la prima lui setare. Mai testă câteva, fiecare cu specificul său. Urmări cu interes modul cum castrul se măcina tot mai mult cu trecerea secolelor, în timp ce alte așezări înfloreau și se transformau în apropierea lui. Și dispăreau, în cele din urmă, lăsând în loc alte ruine – invizibile toate cu setarea secolului al II-lea.

Îi relată prietenului său cele observate.

– Știi ce mă-ntreb? Oare programul n-are erori? Nu apar interferențe? Adică, să zicem, romanii să vadă cei patru călăreți apropiindu-se, preț de câteva secunde, înainte să se repare desincronizarea temporală?

– Mai știi? Orice planetă trece prin perioade cu anomalii magnetice. E posibil ca, atunci, să apară interferențe. Pe de altă parte, ceea ce vedem noi sunt doar proiecții, nu oameni reali. Sunt animați de niște programe, n-au conștiință de sine.

– Mda... Dar e incitantă ideea.

– Într-adevăr.

Se apropiară de poartă, unde se alăturară fluxului de oameni. Reprezentarea extrem de realistă mergea până la cutele făcute de hainele de in în timpul mersului, scrâșnetul tălpilor sandalelor pe dalele de piatră, ori mirosul parfumat al uleiului folosit de o femeie pentru protejarea părului.

Dincolo de ziduri, așezarea își desfășura viața obișnuită. Oamenii mergeau la treburile lor, sau se trăseseră la umbră și discutau de zor. Khadou și Andal se amestecară cu ușurință în mulțime. Holograma care-i îmbrăca le dădea aspectul unor oameni ai acelor vremuri, iar translatorul aplicației le permitea să înțeleagă totul. Pentru localnici, arătau la fel ca oricare alt cetățean.

Fascinat de asta, Khadou nu se putu abține să nu tragă cu urechea la discuția unor oameni așezați pe treptele unui templu. După indicațiile aplicației, acesta îi era dedicat zeiței Nemesis, reprezentată pe o piatră alături de o balanță, un grifon și o roată. Sesizându-i interesul, un roman se apropie de savant.

– Vreți să pariți pentru jocurile de după-masă?

– Jocuri?

– Gladiatori, îl lămurii celălalt.

Khadou verifică rapid referințele. Zidurile înalte din spatele templului delimitau amfiteatrul unde se țineau luptele. Pe băncile sale de lemn și piatră puteau lua loc până la 5.000 de oameni. Se părea că gladiatorii care urmau să se războiască în arenă o venerau pe zeiță și se reculegeau în templul ei în ziua premergătoare confruntării.

Se răsuci spre Andal.

– Ce zici?

– Avem o săptămână la dispoziție, ridică acesta din umeri. Presupun că putem sta o zi aici. Însă mâine aș vrea să vedem și de cavalerii ăia...

– Sigur, de ce nu?

Savantul reveni cu privirea la localnic.

– Ne băgăm!

Se lăsară cuceriți de discuțiile despre gladiatori – locurile de proveniență, istoricul lor, șansele de câștig. Ceilalți doi rămași inițial deoparte li se alăturară, dându-și cu părerea. Până la urmă, vizitatorii lăsară câțiva sesterți fără să știe dacă investiseră cu cap, ori fuseseră păcăliți ca niște ageamii. Nici nu conta. Importantă era distracția.

– Ar fi bine să găsim și un loc de înnoptat, dacă tot rămânem aici până mâine, nu? Își dădu cu părerea Andal după ce se îndepărtară de templu. Sau revenim la navă?

– Eu zic să stăm aici.

Se apropie de un soldat și-i ceru indicații, iar acesta îi ghidă monosilabic. Cei doi urmară strada indicată, cotind în dreptul atelierului de sticlărie. Hanul se afla dincolo de un templu mare, a cărui apartenență Khadou nu-și bătu capul s-o afle. După ce plătiră pentru o cameră, își continuară plimbarea. Trecură de sediul procuratorului financiar, *Praetorum procuratoris*, și ajunseră la intrarea în for. De o parte și de alta a acesteia, două fântâni publice erau asaltate de localnici cu amfore. Căldura zilei îi însetase, așa încât Khadou și Andal așteptară răbdători la coadă să le vină rândul și să se răcorească. Realismul aplicației era remarcabil – după ce băură pe săturate, senzația de sete dispăru.

– Fantastic cum poate fi păcălit creierul, comentă savantul în timp ce se îndepărtau. O nouă dovadă că noi trăim realitatea pe care suntem în stare s-o percepem.

– Mda. Dar asta nu va fi de ajuns pentru corpurile noastre, observă cu justete pilotul.

Din buzunarul camuflat de proiecția holografică scoase o pastilă și o puse pe limbă.

– Mai bine apelăm la metodele cunoscute.

– Știi, dacă nu m-aș teme că aș putea rămâne cu un ochi vânăt, mai că mi-ar veni s-o provoc pe matahala aia, ca să văd cât de departe merge realismul!

– Te cred! Și eu sunt curios unde vom dormi la noapte: pe un pat, sau întinși ca niște proști pe iarbă?

– Pentru noi nu cred că va conta. Creierul ne va minți.

– De acord. Dar nu m-ar încânta să știu că sateliții de pe orbită înregistrează doi fraieri alungiți pe jos, la câteva sute de metri de naveta care le-ar oferi tot confortul necesar.

– Relaxează-te, Andy! Suntem în vacanță!

La orele amiezii, reveniră la han. Mâncară, iar aplicația le păcăli gusturile cu arome necunoscute, dar interesante. Pentru nevoile reale, după masă apelară din nou la pastile. Își făcură apoi siesta, întinși la umbra pomilor din fața hanului.

– Cred că m-aș putea obișnui cu genul acesta de viață, comentă Khadou.

– Recunosc că nu mă mai oripilează ca la început, cedă Andal. Totuși, îmi lipsește agitația. Cred că mâine, pe vremea asta, deja voi fi în sevraj. Dacă eram acasă, puteam experimenta simultan toate secolele de pe planeta asta.

– Învață de la ei, îi indică savantul oamenii de pe drum. Sunt preocupați de problemele cotidiene, dar ritmul vieții e mult mai calm, mai așezat. Parcă există timp pentru toate.

Își scărpină barba scurtă.

– Chiar mi-aș dori să stăm până poimâine și abia pe urmă să vizităm alt loc.

– Hai, Khady, nu exagera! Vrei să mă duci înapoi mort?

– Încă o zi.

Celălalt mormăi ceva ce putea fi interpretat oricum. Leneviră în continuare la umbra pomilor, până când agitația de pe stradă le dădu de înțeles că lumea se îndrepta spre amfiteatru. Porniră și ei spre arenă.

– Sper ca măcar aici să avem parte de ceva adrenalină, șopti Andal.

– Eu sper că...

Khadou nu mai apucă să-și exprime dorințele. Orașul se șterse din fața ochilor lor, lăsând în urmă doar ruinele acoperite de iarbă.

– Ce-i asta?!

În depărtare, naveta semnaliza vizual și acustic, chemându-i.

– S-a întâmplat ceva! intră pilotul în alertă.

O luară la fugă, călcând peste pietrele golite de zidurile virtuale, ori pe cărările dispărute pe care, cu câteva minute în urmă, era un furnicar de oameni. Urcară grăbiți rampa vehiculului spațial și accesară sfera informațională. Mesajul primit îi lăsă cu gura căscată.

Excursie terminată.

– Cum? Dar... mai avem încă șase zile în afară de asta! se revoltă Andal.

Dintr-o dată, șederea pe Terra nu i se mai părea o tortură.

– E nedrept!

– Nu, nu e, comentă siderat Khadou.

Savantul îi indică ceasul de bord.

– În proiecția noastră n-a trecut nicio zi, îl corectă. În realitate, ceasul de bord ne arată că a trecut o săptămână. Pe care noi n-am sesizat-o.

– Dar așa ceva e imposibil!